

TWILMIJ STROE

**QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET, NA-
TUURBESCHERMINGSWET EN EHS**

**TWILMIJ STROE QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET, NA-
TUURBESCHERMINGSWET EN EHS**

Uitgebracht aan: Snijder Architectenbureau
 Koolhovenstraat 11
 3772 MT BARNEVELD

In opdracht van:

Twilmij B.V.
Houtbeekweg 4
3776 LZ STROE

Uitgebracht door: Aequator Groen & Ruimte bv
 De Drieslag 25
 8251 JZ Dronten

Contactpersoon: André de Bonte
 06-53151731

Auteur(s): ir. A.J. de Bonte

Versie: 1

Datum: 12 juni 2013

Gecontroleerd door:

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek	1
1.2	Leeswijzer	1
1.3	Methode	1
2	HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE IN HET PLANGEBIED	2
2.1	Huidige situatie in het plangebied	2
2.2	Toekomstige situatie in het plangebied.	4
3	FLORA- EN FAUNAWET EN RODE LIJSTEN	5
3.1	Flora- en faunawet	5
3.2	Rode Lijsten	6
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	7
4.1	Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	7
4.2	Natura 2000	8
5	BESCHERMDE SOORTEN	9
5.1	Beschermde soorten in en rond het plangebied	9
5.2	Toets Flora- en Faunawet	13
6	BESCHERMDE GEBIEDEN	15
6.1	Toets beschermde gebieden	15
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
	REFERENTIES	17
	BIJLAGE 1 VOORKOMEN VAN DOOR DE WET BESCHERMDE SOORTEN IN EN RONDON HET PLANGEBIED	19

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

In het kader van de nieuwbouw van bedrijfsgebouwen en de optimalisering van de transportbewegingen rondom de gebouwen i.v.m. mogelijke geluidsoverlast voor omwonenden, wil de firma Twilmij BV een alternatieve rijroute voor vrachtwagens rondom de bedrijfsgebouwen aanleggen. Ten behoeve daarvan dient een nieuwe ontsluitingsweg te worden aangelegd ten oosten van de bestaande houtwal aan de oostkant van het bedrijf. Ook moet door die houtwal een doorsteek worden gemaakt om de nieuwe weg en het bedrijfsterrein met elkaar te verbinden.

Ten behoeve van de plannen moet onderzocht worden of deze negatieve effecten hebben op beschermde natuurwaarden. Het kader wordt daarbij gevormd door de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en het beschermingsregime van de EHS.

Doel van dit onderzoek is het bepalen of de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en het beschermingsregime van de EHS. De Flora- en Faunawet regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland. In hoofdstuk 3 wordt uitleg gegeven over de Flora- en Faunawet en wordt een aantal belangrijke verbodsbepalingen omschreven. In hoofdstuk 4 worden de Natuurbeschermingswet en het beschermingsregime van de EHS, waarin de bescherming van gebieden geregeld is, beschreven.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige en toekomstige situatie in het plangebied. Hoofdstuk 3 geeft uitleg over de Flora- en Faunawet en benoemt de verbodsbepalingen. Hoofdstuk 4 gaat over de door de wet beschermde plant- en diersoorten die mogelijk door de voorgenomen werkzaamheden worden beïnvloed. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten op beschermde soorten, hoofdstuk 6 de effecten op beschermde gebieden. In hoofdstuk 7 tenslotte, worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

1.3 Methode

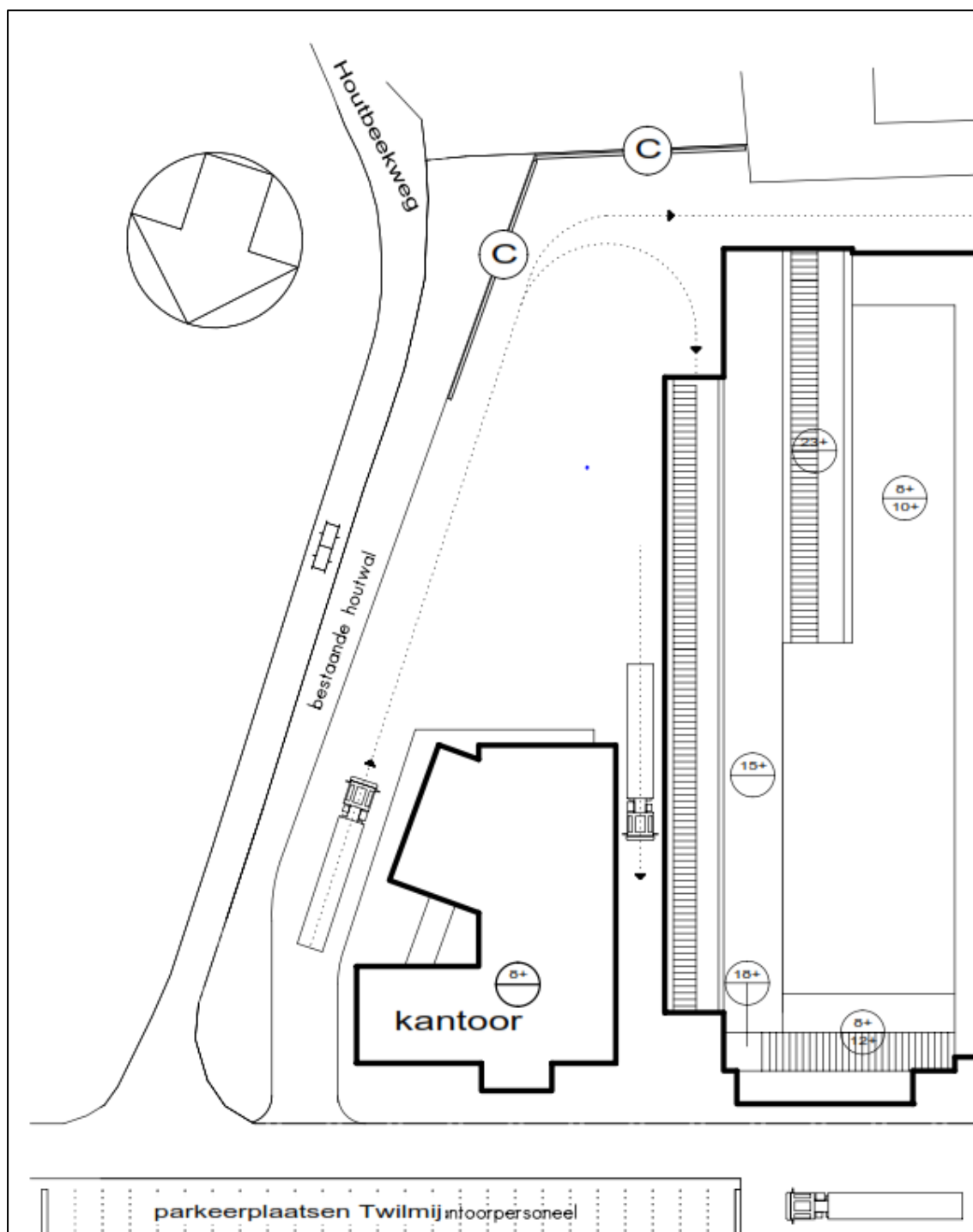
Om eventuele conflicten van de voorgenomen plannen met de wetgeving boven water te krijgen zijn de volgende stappen doorlopen:

- ✓ Informatie over de voorgenomen plannen is verstrekt door de opdrachtgever.
- ✓ Met behulp van verspreidingsgegevens (literatuur en internet) is nagegaan welke door de wet beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied voorkomen.
- ✓ Door middel van een veldbezoek op 24 mei 2013 is beoordeeld voor welke van de beschermde soorten het plangebied mogelijk van belang is.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE IN HET PLANGEBIED

2.1 Huidige situatie in het plangebied

In figuur 1 is het plangebied weergegeven. Ten oosten van de bestaande bedrijfsgebouwen ligt een houtwal, daaraan grenst een intensief gebruikt weiland. De vrachtwagens rijden in de huidige situatie tussen de bedrijfsgebouwen en de houtwal door en rijden aan de westkant het terrein weer af.

Figuur 1 Huidige situatie

De foto's in figuur 2 geven een beeld van de houtwal ten oosten van het plangebied.

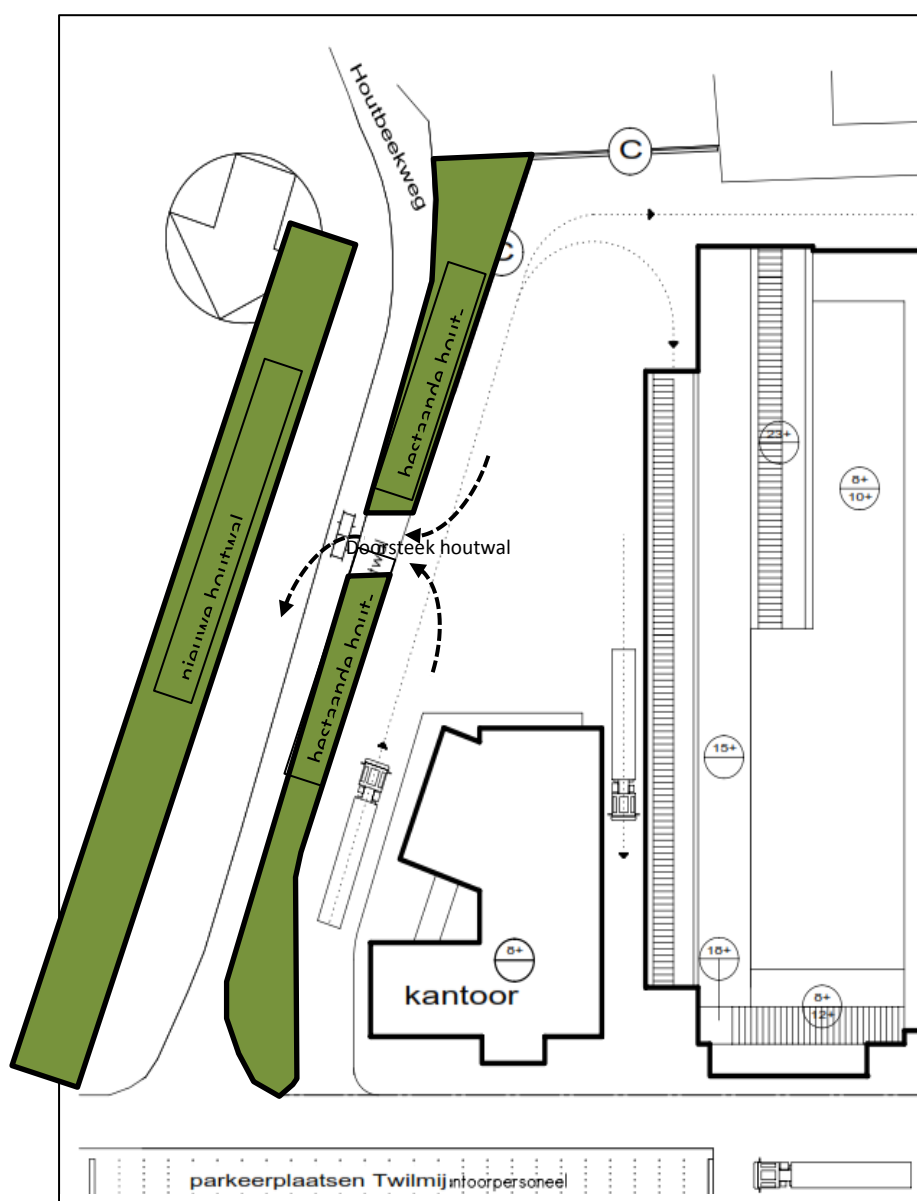

Figuur 2 Houtwal. linksboven: vanaf het bedrijfsterrein, rechtsboven: struikbegroeiing t.h.v. de beoogde doorsteek, linksonder: vanaf de Houtbeekweg, rechtsonder: grasland aan de oostzijde

2.2 Toekomstige situatie in het plangebied

De gewenste toekomstige situatie is dat de vrachtwagen ten oosten van de bestaande houtwal, over de Houtbeekweg, het terrein weer kunnen verlaten. Ten behoeve daarvan dient de bestaande houtwal over een breedte van 10 meter te worden doorstoken en wordt er een nieuwe houtwal op enige tientallen meters ten oosten van de bestaande aangelegd. Ter plaatse van de beoogde doorsteek staan op de houtwal geen bomen. Bij de doorbraak van de bestaande houtwal blijven dan ook alle bomen gehandhaafd, alleen het wallichaam en de struikbegroeiing worden verwijderd. De landschapelijke waarde van de beplanting wordt dan ook niet aangetast.

Eventueel kunnen er tussen de bestaande en de nieuwe houtwal parkeerplaatsen worden aangelegd. Ten behoeve van de overige aanwonenden van de Houtbeekweg wordt ten oosten van de nieuwe houtwal een ontsluitingsweg aangelegd, zodat zij hun oprit niet hoeven te delen met het vrachtverkeer van Twilmij. In onderstaande figuur is de doorsteek van de houtwal en de nieuwe houtwal (indicatief) weergegeven.

Figuur 3 Nieuwe situatie (indicatief)

3 FLORA- EN FAUNAWET EN RODE LIJSTEN

3.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet in werking. De wet, waarin EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde soorten zijn opgenomen, regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland.

Doel

Het doel van de wet is het behouden en beschermen van in het wild levende plant- en diersoorten, waarbij het “nee tenzij” principe als uitgangspunt dient. Alle activiteiten die een negatieve invloed hebben op beschermde plant- en diersoorten zijn dus verboden. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Verbodsbepalingen

Het is verboden:

- Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (Artikel 8).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (Artikel 9).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten (Artikel 10).
- Nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (Artikel 11).
- Eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (Artikel 12).

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat menselijke activiteiten niet nadelig mogen zijn voor zowel beschermde als niet beschermde plant- en diersoorten en is dus altijd van toepassing. Wanneer het niet mogelijk is om negatieve gevolgen te voorkomen, dienen de gevolgen beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

Beschermde leefomgeving

Het is, middels de Flora- en Faunawet, voor provincies mogelijk om plaatsen aan te wijzen die dienen als beschermde leefomgeving. Hierdoor kunnen plaatsen die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- en/ of diersoorten worden beschermd.

Beschermingsregimes

Of een soort voor bescherming in aanmerking komt hangt onder andere af van de mate waarin de soort met uitsterven bedreigd is en de zeldzaamheid. Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen omdat de lijst erg lang zou worden, aangezien alle vogelsoorten (m.u.v. exoten) in Nederland beschermd zijn op basis van de Vogelrichtlijn, volgens het zwaarste regime. Beschermde plant- en diersoorten worden ingedeeld in 3 tabellen (zie bijlage 1) met een verschillend beschermingsregime:

- Tabel 1

In deze tabel staan de licht beschermde soorten. Het betreft met name beschermde, maar algemeen voorkomende soorten. Voor de soorten in deze tabel is vrijstelling mogelijk. Het verlenen van vrijstelling doet geen afbreuk aan de huidige, gunstige staat van instandhouding. Er dient echter voor deze soorten wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

- Tabel 2

In deze tabel staan de middelzwaar beschermde soorten. Voor de soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. De vereiste gedragscode moet ter goedkeuring zijn ingediend bij het ministerie van LNV. In de gedragscode wordt aangegeven hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan soorten geminimaliseerd wordt. Als er geen gedragscode is, moet bij overtreding een ontheffing worden aangevraagd.

- Tabel 3

In deze tabel staan de zwaar beschermde soorten. Wanneer verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld, waarbij wordt nagegaan of de ingreep afbreuk doet aan de huidige, gunstige staat van instandhouding, of er alternatieven zijn en of er sprake is van een in de wet genoemd belang.

Vogels

Alle vogels, met uitzondering van exoten, zijn in Nederland beschermd. Het is dan ook verboden om werkzaamheden uit te voeren waarbij vogels gedood of verontrust worden, of waarbij nesten of verblijfplaatsen worden verstoord. Het is verboden om (gedurende het broedseizoen) activiteiten te ondernemen die een negatief effect hebben op broedende vogels. Daarnaast zijn van sommige vogels de nesten jaarrond beschermd en zijn er vogels waarvan aan de nestlocatie een jaarronde bescherming kan worden toegekend indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen.

3.2 Rode Lijsten

Op de Rode Lijsten staan soorten die zich in Nederland voortplanten. Het gaat daarbij om soorten die speciale aandacht nodig hebben om te voorkomen dat ze met uitsterven bedreigd raken. De Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en ze hebben geen juridische status. Soorten die op de Rode Lijst staan hebben niet per definitie een beschermingsstatus. Daarvoor is opname onder de Flora- en Faunawet nodig. De soorten worden verdeeld in 8 categorieën:

- Uitgestorven op wereldschaal
- In het wild uitgestorven op wereldschaal
- Verdwenen uit Nederland
- In het wild verdwenen uit Nederland
- Ernstig bedreigd
- Bedreigd
- Kwetsbaar
- Gevoelig

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

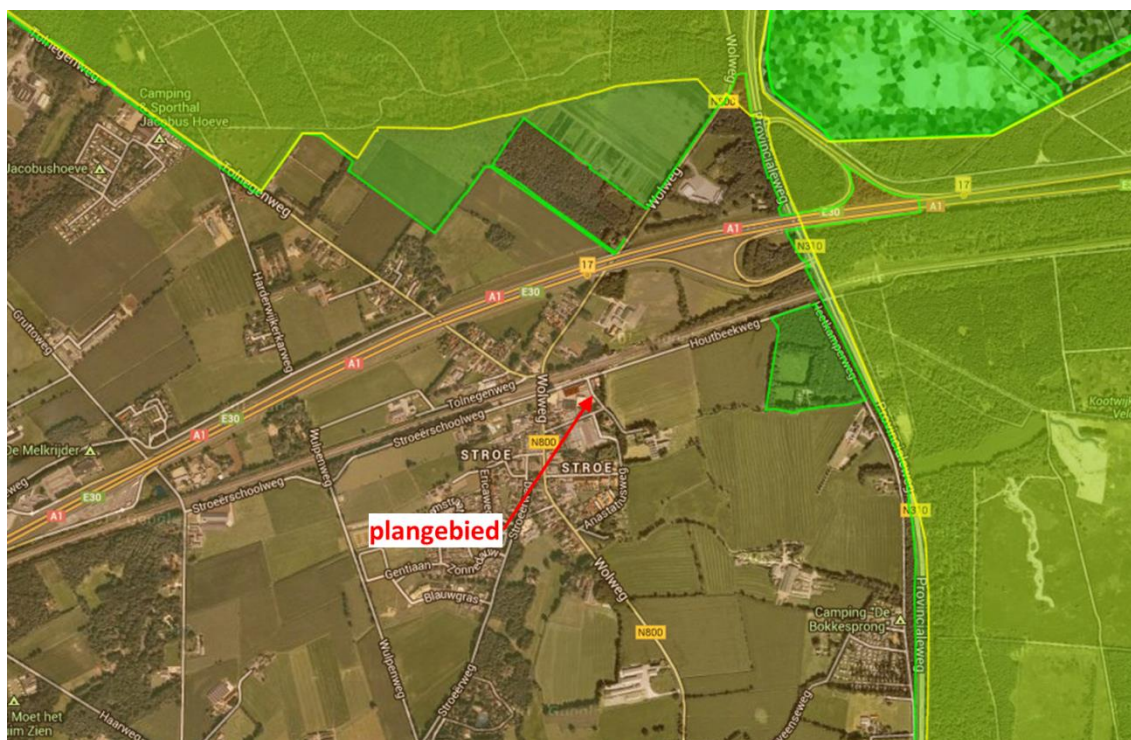
4.1 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het toenmalige ministerie van LNV (tegenwoordig ministerie van EL&I) heeft in 1990 de EHS geïntroduceerd. Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten.

De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden in Nederland. De EHS is opgebouwd uit bestaande gebieden en wordt uitgebreid met de ontwikkeling van nieuwe natuur. Variatie in verschillende typen natuur is daarbij belangrijk. Om verschillende typen natuur te verbinden wordt gebruik gemaakt van bijvoorbeeld ecoducten en faunapassages.

Binnen de EHS zijn in principe geen ingrepen mogelijk. Alleen bij een groot maatschappelijk belang kan het Rijk de functie natuur laten wijken voor andere functies. Het beschermingsregime van de EHS heeft geen externe werking. Het plangebied ligt op een afstand van ca. 400 m. van de EHS.

In onderstaande figuur is de ligging van het plangebied t.o.v. de EHS en het N2000-gebied Veluwe weergegeven.

Figuur 4 Ligging plangebied t.o.v. EHS (groen) en N2000-gebied Veluwe (geel)

4.2 Natura 2000

Het plangebied ligt op een afstand van circa 630 meter van Natura2000-gebied de Veluwe. Een essentieel verschil met de EHS is dat het Natura2000-beschermingsregime ook een externe werking kent. Natura2000-gebieden vallen onder het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet. Dat houdt in dat plannen en projecten (binnen én buiten het N2000-gebied) geen significant negatieve effecten op de waarden waarvoor dat gebied is aangewezen mogen hebben, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang. In dat laatste geval moeten negatieve effecten wel vooraf worden gecompenseerd. Plannen of projecten van een individueel bedrijf zijn echter nooit van groot openbaar belang, zodat het erop neer komt dat de plannen alleen doorgang kunnen vinden als ze geen significant negatief effect op de Veluwe hebben.

5 BESCHERMDE SOORTEN

Door gebruik te maken van verspreidingsgegevens (zie literatuurlijst) is achterhaald, welke beschermde soorten in de (ruime) omgeving van het plangebied voorkomen. Het uurhok waarin het plangebied is gelegen (gebied van 5x5 km) is beschouwd als directe omgeving. De omringende uurhokken (gebied van 15x15 km) zijn beschouwd als ruime omgeving. Gedurende een veldbezoek uitgevoerd op 24 mei 2013 is vervolgens bepaald, welke van de soorten uit de omgeving mogelijk geschikt leefgebied vinden in het plangebied (zie bijlage 1).

5.1 Beschermde soorten in en rond het plangebied

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen waarnemingen gedaan van vogels. De houtwal langs de oostkant van het bedrijfsterrein biedt mogelijk broedgelegenheid aan algemene vogelsoorten als merel, koolmees, winterkoning etc. Het daaraan grenzende weiland biedt geen mogelijkheden voor weidevogels wegens de ligging direct naast het bedrijf en de woning aan de Houtbeekweg. In de houtwal zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens (Janssen & Schaminée, 2008; Limpens et al., 1997, Limpens et al, 2010; www.zoogdieratlas.nl) zijn sinds het jaar 2000 soorten vleermuizen waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Meervleermuis en watervleermuis zijn waargenomen in de ruime omgeving van het plangebied. Alle inheemse soorten vleermuizen zijn opgenomen in tabel III van de Flora- en Faunawet. Ze zijn allemaal zwaar beschermd. Onderstaande tabel beschrijft de verblijfplaatsen en het foerageergebied van deze soorten.

Tabel 1 Verblijfplaatsen en foerageergebied vleermuizen

Naam	winterverblijf	kraamverblijf	zomerverblijf	paarverblijf	Foerageergebied	Connectiviteit
<i>Directe omgeving van het plangebied</i>						
Gewone Dwergvleermuis	gebouwen, zwak gebufferde objecten	gebouwen	gebouwen, bomen	gebouwen, bomen	overall	Laag
Gewone Grootoorvleermuis	bomen, zolders, gebufferde objecten, kasten	bomen, zolders, gebouwen	bomen, zolders	bomen, zolders, gebufferde objecten	bos, kleinschalig landschap, tuinen	Hoog
Laatvlieger	gebouwen, zwak gebufferde objecten	gebouwen, zolders	gebouwen, zolders	Gebufferde objecten	stedelijk gebied, polders, weilanden, bosranden	Laag
Rosse vleermuis	bomen, hoge gebouwen	Bomen (gebouwen)	bomen, zolders	Bomen	natte gebieden, weilanden, steden (verlichting)	Laag
<i>Ruime omgeving van het plangebied</i>						
Meervleermuis	gebouwen, gebufferde objecten	gebouwen, zolders	gebouwen, zolders, gebufferde objecten	Gebufferde objecten, gebouwen, boomholtes (?)	water, natte veengebieden, weilanden	Hoog

Watervleermuis	bomen, gebufferde objecten	bomen, zolders, gebouwen, bruggen/duikers	bomen, kerken, zwak gebufferde objecten	bomen, gebufferde objecten	water, bossen, parken	Hoog
----------------	----------------------------	---	---	----------------------------	-----------------------	------

Als verblijfplaats maken diverse soorten gebruik van gebouwen en bomen. In het plangebied worden geen gebouwen gesloopt en geen bomen gerooid. Het plangebied en omgeving bieden mogelijk wel geschikt foerageergebied aan gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.

De connectiviteit met het landschap staat voor de mate waarin een individu gebruik maakt van de bestaande lijnen en structuren om te “pendelen” tussen verblijfplaats en foerageergebied. Voor diverse soorten geldt dat deze connectiviteit hoog is. Dit is weergegeven in bovenstaande tabel. Indien structuren in het landschap verdwijnen heeft dit veelal negatieve invloed op soorten met een hoge connectiviteit. Als gevolg van de plannen gaan geen structuren in het landschap verloren.

Overige zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens (www.zoogdieratlas.nl) is het voorkomen van diverse soorten beschermde zoogdieren bekend in de directe en de ruime omgeving van het plangebied. Sinds 2000 zijn in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan van de licht beschermde bosmuis, bunzing, egel, haas, konijn, mol, ree en vos, de middelzwaar beschermde soorten *edelhert*, *eekhoorn* en *wild zwijn* en de zwaar beschermde *boomarter* en *das*. Daarnaast is het voorkomen bekend van de licht beschermde aardmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis, veldmuis en wezel in de ruime omgeving van het plangebied.

De *boomarter* heeft een voorkeur voor oudere en rijk gestructureerde bossen. Indien voldoende bosjes en lijnvormige elementen aanwezig zijn, wordt de soort ook waargenomen in agrarische landschappen. Het plangebied biedt geen potentieel geschikt leefgebied aan de boomarter.

Dassen komen voor in allerlei landschapstypen, bij voorkeur in een combinatie van hellingen met verspreide bosjes, heggen of houtwallen en een kleinschalig akker- en weidegebied. Belangrijk zijn het voedselaanbod, dekkingmogelijkheden en weinig verstoring. Dassen zijn overwegend in de nacht actief. Het plangebied vormt vanwege de directe nabijheid van bebouwing geen potentieel foerageergebied voor de das.

Het *edelhert* lijkt een voorkeur te hebben voor bosgebieden die grenzen aan grasgebieden en rivierdalen met oibossen. In de winter moet er gras binnen bereik zijn en ook de aanwezigheid van (drink)water is belangrijk. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan het edelhert.

De *eekhoorn* leeft vooral in boszomen van naaldbossen of gemengd bos. De soort komt ook veelvuldig voor in loofbos met een rijke ondergroei, houtwallen, tuinen, en parken in een beboste omgeving. De leeftijd van het bos is bepalend; rijpe boomzaden vormen een belangrijke voedselbron (Twisk *et al*, 2010). De bomen in de houtwal bieden een potentieel geschikt leefgebied aan de eekhoorn.

Het *wild zwijn* komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennotjes (de zogenaamde ‘mast’) te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde ‘zoelen’ (ondiepe

poelen) modderbaden kunnen nemen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan het wild zwijn.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) is het voorkomen bekend van de licht beschermde bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker, de middelzwaar beschermde *alpenwatersalamander* en de zwaar beschermde *heikikker* en *rugstreeppad* in de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn de zwaar beschermde *kamsalamander* en *poelkikker* in de ruime omgeving van het plangebied waargenomen.

De *alpenwatersalamander* soort komt voor op zand-, leem- en lössbodems in heidegebieden, agrarisch gebied en op ruderaal terreinen. Als aquatisch habitat worden vooral vennen, poelen en andere kleine, geïsoleerde wateren (ook bospoelen) gebruikt. Veel voortplantingswateren van deze soort liggen in of nabij bos. De soort heeft als landhabitat een duidelijke voorkeur voor (loof)bossen. Daarnaast zijn ook ongebruikte graslanden en kleine landschapselementen van groot belang, waarbij heggen en houtwallen als geleidend element dienst doen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de *alpenwatersalamander*.

De *heikikker* is een laaglandsoort die voornamelijk wordt aangetroffen in hoog- en laagvenen, op heide, in beekdalen, klei-op-veen en komkleigebieden en soms ook in uiterwaarden. De soort maakt bij voorkeur gebruik van relatief voedselarme wateren. In klei- en veenweidegebieden wordt ook voortplanting geconstateerd in meer voedselrijke sloten. Uit verspreidingsgegevens blijkt de *heikikker* een vennensoort bij uitstek. De soort wordt nauwelijks aangetroffen in intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing (Creemers en van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de *heikikker*.

Kamsalamanders komen voornamelijk voor in de wat diepere en licht voedselrijke wateren op landgoederen, in beekdalen en in het rivierengebied. Het landhabitat bestaat uit loofbossen en kleinschalige cultuurlandschappen, vooral op zand- en rivierkleigronden. De soort wordt zelden waargenomen in akkerbouwgebieden. De soort is goed vertegenwoordigd op de overgang van agrarisch gebied (en halfnatuurlijk grasland) naar bos (Creemers & van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de *kamsalamander*.

De *poelkikker* komt in Nederland vooral in het Oosten en Zuiden voor. Het is een zon- en warmt minnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De *poelkikker* is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de *poelkikker*.

De *rugstreeppad* is gebonden aan pioniermilieus, zoals op rivierduinen, overstromingsvlakten en langs oevers van meanderende kleine rivieren. In het cultuurlandschap handhaaft de *rugstreeppad* zich op braakliggend terrein. Voortplantingswateren zijn vaak klein en ondiep en vrijwel onbegroeid (Janssen & Schaminée 2008). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de *rugstreeppad*.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) is het voorkomen bekend van middelzwaar beschermde *levendbarende hagedis* en de zwaar beschermde *adder*, *gladde slang*, *hazelworm* en *zandhagedis* in de directe omgeving van het plangebied.

Adders komen voor in heide- en hoogveengebieden en soms ook op open plekken in bossen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de adder.

Gladde slangen komen vooral voor op heideterreinen, hoogvenen en stuwwallen. In hun verspreiding zijn ze duidelijk beperkt tot zandgronden. Ze leven vooral van jonge nestmuizen en soms van hagedissen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de gladde slang.

Vindplaatsen van *hazelwormen* liggen voornamelijk in bos- en heidegebieden op de pleistocene zandgronden. Het voorkeurshabitat bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De meeste waarnemingen hebben betrekking op bos- en heideterreinen (Creemers & van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de hazelworm.

De *levendbarende hagedis* heeft een diverse habitatkeuze. Wel wordt de soort vooral in heidegebieden, hoogvenen en open bossen waargenomen. Tevens zijn waarnemingen bekend langs infrastructuur (bermen) (Creemers & van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis.

De *zandhagedis* (*Lacerta agilis*) komt in Nederland vooral voor op heideterreinen op hogere zandgronden in het oosten, zuiden en midden van ons land en in de duinen ten noorden van Zeeland. De aanwezigheid van voldoende zonnige plekken om op te kunnen warmen is een belangrijk vereiste voor het leefgebied van de zandhagedis. Hierbij is optimaal de afwisseling van hoge en lage planten en van plekken met open zand en dichte begroeiing. De dieren hebben een duidelijke voorkeur voor warme, beschutte plekken met een zuidexpositie. Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan de zandhagedis.

Vissen

Uit verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) blijkt dat geen beschermde vissen voorkomen in de (ruime) omgeving van het plangebied. Wegens het ontbreken van open water is het plangebied en de omgeving niet geschikt als leefgebied voor vissen.

Ongewervelden

Uit verspreidingsgegevens blijkt het voorkomen van het middelzwaar beschermde *vliegend hert* en het zwaar beschermde *heideblauwtje* en *rivierrombout* in de omgeving van het plangebied. In de wijde omgeving van het plangebied zijn de zwaar beschermde *gevlekte witsnuitlibel*, *keizersmantel* en *rouwmantel* waargenomen.

De *gevlekte witsnuitlibel* komt in verschillende biotopen voor, met name verlandingszones en laagveenmoerassen (Kalkman, 2004b). De soort komt ook bij matig voedselrijke bosplassen en niet te zure vennen voor, veelal met een uitgebreide oevervegetatie.

Het *heideblauwtje* is een schaarse standvlinder die leeft op heidevelden met voldoende variatie, vaak op de overgang van droge naar natte heidevelden. De rupsen leven vooral op jonge heideplanten. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan het heideblauwtje.

De *keizersmantel* komt voor in bosranden, kapvlakten en brede bospaden met kruidenrijke zomen, waar een hoge dichtheid viooltjes aanwezig is en een bloemrijke ruigte met geschikte nectarplanten. Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan de keizersmantel.

De *rivierrombout* komt voor langs rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan de rivierrombout.

De *rouwmantel* is een soort van gevarieerde open bossen met wilgen op open zonnige plaatsen. Hij vliegt vooral langs bosranden met beschutte warme inhammen en langs brede bospaden. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de rouwmantel (Bos et al, 2006.)

Het *vliegend hert* is, voor de ontwikkeling van haar larven, afhankelijk van door schimmels aangetast rottend eikenhout. Vroeger was dit aanwezig in de vorm van langzaam wegwijnende zeer oude eiken. In ons land is dit type hout min of meer kunstmatig aanwezig in hakhoutcultuur. Hier bleven stompers staan die uiteindelijk weggroten. Nederland ligt aan de rand van het verspreidingsgebied van het vliegend hert. Vermoedelijk bevinden de broedplaatsen van deze dieren zich niet in de dichte (eiken)bossen zelf, maar eerder in halfopen landschappen zoals bosranden of houtwallen. In het plangebied zijn geen rottende eikenstompers aanwezig. Het plangebied ligt daarnaast zo ver van de dichte bossen op de Veluwe vandaan en zo dicht bij de bebouwing dat het geen geschikte leefomgeving vormt voor het vliegend hert.

Planten

Het plangebied bestaat uit een intensief gebruikt agrarisch grasland en een houtwal. Hoewel de houtwal een schrale bodem heeft, zijn daarop geen beschermde plantensoorten. Wel bevindt zich op de wal een aantal mooie groeiplaatsen van de niet beschermde, maar wel fraaie gewone salomonszegel, maar die staan niet op de plaats waar de wal doorstoken moet worden. Het grasland biedt geen geschikt biotoop voor beschermde plantensoorten.

5.2 Toets Flora- en Faunawet

Vogels

In de houtwal zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Wel biedt de houtwal mogelijke broedgelegenheid voor tuin- en parkvogels. Het weiland in de omgeving van het plangebied vormt geen geschikt broedgebied voor weidevogels, vanwege de aanwezigheid van het bedrijf en de woningen aan de Houtbeekwegboombeplanting langs de Molenveldweg en de Middelstraat. Uitvoering van de plannen in het broedseizoen kan mogelijk leiden tot verstoring van broedende vogels, vooral op de locatie van de doorbraak. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen, dienen de rooi- en graafwerkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen, dat ongeveer loopt van half maart tot half juli. In dat geval conflicteert uitvoering van de plannen conflicteert wat betreft vogels niet met de Flora- en Faunawet.

Vleermuizen

De houtwal in het plangebied heeft mogelijk een functie heeft als geleidend element voor foeragerende en/of migrerende vleermuizen. Door de plannen wordt echter de boombeplanting niet aangetast, zodat deze functie niet wordt beïnvloed.

Het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger, maar in de omgeving is volop vergelijkbaar gebied aanwezig, zodat de plannen niet zullen leiden tot een significante aantasting van het foerageergebied.

Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft overige vleermuizen niet met de Flora- en Faunawet.

Overige zoogdieren

Voor de licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen. De plannen veroorzaken daarom geen conflict met de wetgeving. Het plangebied vormt een potentieel leefgebied voor de middelzwaar beschermde eekhoorn. In de omgeving is echter volop vervangend leefgebied aanwezig. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft overige zoogdieren niet met de Flora- en Faunawet.

Reptielen

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten reptielen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft reptielen niet met de Flora- en Faunawet.

Amfibieën

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten reptielen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft amfibieën niet met de Flora- en Faunawet.

Vissen

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten reptielen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft vissen niet met de Flora- en Faunawet.

Ongewervelden

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten ongewervelden. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft ongewervelden niet met de Flora- en Faunawet.

Planten

In het plangebied zijn beschermde soorten planten aanwezig. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft planten niet met de Flora- en Faunawet.

6 BESCHERMDE GEBIEDEN

6.1 Toets beschermde gebieden

De voorgenomen plannen bevinden zich op een afstand van 400 m. van de Ecologische Hoofdstructuur en 600 meter vanaf het N2000-gebied Veluwe. Als gevolg van de plannen zal het aantal voersbewegingen ter plaatse verdubbelen naar maximaal ca. 35 af- en aanrijdende vrachtwagens per dag. Het plangebied ligt echter pal naast de intensief gebruikte spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn, waar overdag per uur vaak meer dan 10 treinen passeren, zodat de extra verstoring van de omgeving door de toename van het vrachtverkeer daarbij volledig in het niet valt. Daarnaast wordt de nieuwe route aan de oostzijde afgeschermd door een nieuw aan te leggen houtwal. Verstoring van de EHS en het N2000-gebied door de plannen is dan ook uitgesloten.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- De houtwal in het gebied biedt broedgebied voor vogels. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen, dienen de rooi- en graafwerkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen, dat ongeveer loopt van half maart tot half juli.
- Mogelijk komen enkele licht beschermde soorten, zoals mol en egel voor in en direct rondom het plangebied. In de omgeving is echter voldoende vervangend leefgebied aanwezig. Daarnaast zijn deze soorten vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen. Daarom hoeft geen nader onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen van deze licht beschermde soorten.
- De houtwal vormt een mogelijk leefgebied voor de eekhoorn, maar in de omgeving is voldoende vervangend leefgebied aanwezig.
- Het plangebied en de directe omgeving vormen een mogelijk foerageergebied voor enkele soorten vleermuizen, maar in de omgeving is voldoende vervangend foerageergebied aanwezig.

REFERENTIES

- Bos B. en Wasscher, M. (1997) Veldgids Libellen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wijnhoff, De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. – Nederlandse fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.
- Broekhuizen et al. (1992) Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht
- Bruijn, J. de. (2006) Inventarisatie van de noordse woelmuis en de waterspitsmuis in de gebieden groene punt, schapenwei en breede water (voornes Duin). Inventarisatie in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Strix/NWC, Dordrecht.
- Bruyne, R. de (2004) Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers R., Van Delft, J. (2009) De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, KNNV Uitgeverij Utrecht
- Cuppen, J.G.M., G. van Dijk, B. Koese & O. Vorst (2006) De brede geelgerande waterroofkever *Dytiscus latissimus* in Zuidwest-Drenthe. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- De Nie, H.W. (1997) Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.
- Dienst Regelingen (2011) Huismus, *Passer domesticus*, Soortenstandaard
- DHV (2009) Natura2000 beheerplan De Veluwe, werkversie
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007) Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen, EIS-Nederland, Assen.
- Gmelig Meyling, A.W., de Bruyne, R.H., Boesveld, A. (2009) Onderzoek naar de verspreiding van de Wijngaardslak *Helix pomatia* op basis van bestaande gegevensbronnen, Stichting ANNEMOON
- Janssen en Schaminée (2008) Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Huijbregts, H. (2004a) Gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* (Degeer, 1774). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Huijbregts, H. (2004b) Heldenbok *Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Huijbregts, H. (2004c) Juchtleerkever *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Kalkman, V.J. (2004) Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Ketelaar, R., Ruiters, E.J., Uilhoorn, H.M.G. (2007) Habitatkeuze van de Noordse winterjuffer (*Sympecma paedisca*) in Nederland, *Brachytron* 11
- Klausnitzer, B. (1991) Die Käfer Mitteleuropas L1, Goecke & Evers, Krefeld
- Klausnitzer, B. (1994) Die Käfer Mitteleuropas L2, Goecke & Evers, Krefeld
- Landschap Overijssel (2011) Boomkikkers duurzaam tussen Aamsveen en Witte Veen. Landschap
- Limpens et al. (1997) Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie, Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht
- N005-4410126FKO-wga-V03-NL
- Limpens et al, (2010) Handleiding Vleermuizen en Planologie, Zoogdierverseniging
- Ministerie van LNV en VROM (2008) Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS, brochure

- Smit, J.T. Het vliegend hert (2005) www.science.naturalis.nl.
- Smit, J.T. (2007) Actuele en potentiële verspreiding van het vliegend hert in Nederland. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Timmermans et al. (2004) Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758), EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Twisk, P., Diepenbeek, A., Bekker, JP., (2010) Veldgids Europese zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist
- Van Loon, A.J. (2004) Zwartrugbosmier *Formica pratensis* Retzius, 1783.-EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Van Loon, A.J. (2004) Kale bosmier *Formica polycтена* Förster, 1850.-EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Van Loon, A.J. (2004) Stronkmier *Formica truncorum* Fabricius, 1804.-EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Van Loon, A.J. (2008) Behaarde bosmier *Formica rufa* Linnaeus, 1758, Uit: Kalkman, 2008, De soorten van het leefgebiedenbeleid, EIS-Nederland.
- Van 't Veer, R., Raes, N., Scharringa, C.J.G., (2010) Weidevogels in Noord-Holland; ecologie, beleid en ontwikkelingen, Provincie Noord Holland, rapportnummer 10-004
- Visser; 1996; Invloed van wandelrecreatie op de fauna van de Amsterdamse waterleidingduinen - Een inventariserend literatuuronderzoek; IN Smit, C.; 2001; Effecten van militair gebruik en recreatie op flora en fauna – een literatuuronderzoek; Expertisecentrum LNV; nr.2001-037; Wageningen

www.eis-nederland.nl
www.natuurkalender.nl
www.rijksoverheid.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.wetten.overheid.nl
www.zoogdieratlas.nl
www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1 VOORKOMEN VAN DOOR DE WET BESCHERMDE SOORTEN IN EN RONDOM HET PLANGEBIED

Tabel 1: Licht beschermde soorten		Rode Lijst-2004	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
Mieren					
behaarde rode bosmier	Formica rufa				
kale rode bosmier	Formica polyctena				
stronkmier	Formica truncorum				
zwartrugbosmier	Formica pratensis				
Reptielen en amfibieën					
bruine kikker	Rana temporaria				
gewone pad	Bufo bufo				
kleine watersalamander	Triturus vulgaris				
meerkikker	Rana ridibunda				
middelste groene kikker	Rana esculenta				
Slakken					
wijngaardslak	Helix pomatia				
Vaatplanten					
aardaker	Lathyrus tuberosus				
akkerklokje	Campanula rapunculoides				
brede wespenorchis	Epipactis helleborine				
breed klokje	Campanula latifolia				
dotterbloem*	Caltha palustris				
gewone vogelmelk	Ornithogalum umbellatum				
grasklokje	Campanula rotundifolia				
grote kaardenbol	Dipsacus fullonum				
kleine maagdenpalm	Vinca minor				
knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans				
koningsvaren	Osmunda regalis				
slanke sleutelbloem	Primula elatior				
zwanebloem	Butomus umbellatus				
Zoogdieren					
aardmuis	Microtus agrestis				
bosmuis	Apodemus sylvaticus				
dwergmuis	Microtus minutus				
bunzing	Mustela putorius				
dwergspitsmuis	Sorex minutus				
egel	Erinaceus europaeus				
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus				
haas	Lepus europaeus				
hermelijn	Mustela erminea				
huisspitsmuis	Crocidura russula				
konijn	Oryctolagus cuniculus				
mol	Talpa europea				
ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus				
ree	Capreolus capreolus				
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus				
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus				
veldmuis	Microtus arvalis				
vos	Vulpes vulpes				
wezel	Mustela nivalis				
woelrat	Arvicola terrestris				
* Binnen 15 x 15 km					
** Binnen 5 x 5 km					
Toelichting tabel 1					
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.					
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).					

Tabel 2: Middelzwaar beschermde soorten		Rode Lijst-2004	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
Dagvlinders					
Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia	R			
Vals heideblauwtje	Lycaeides idas	R			
Kevers					
vliegend hert	Lucanus cervus				
Kreeftachtigen					
rievierkreeft	Astacus astacus				
Reptielen en amfibieën					
Alpenwatersalamander	Triturus alpestris				
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara				
Vissen					
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia				
Euro pese meerval	Silurus glanis				
Rivierdonderpad	Cottus gobio				
Vaatplanten					
Aangebrande orchis	Orchis ustulata	R			
Aapjesorchis	Orchis simia	R			
Beenbreek	Narthecium ossifragum	R			
Bergklokje	Campanula rhomboidalis				
Bergnachtsorchis	Platanthera chlorantha	R			
Bijenorchis	Ophrys apifera				
Blaasvaren	Cystopteris fragilis	R			
Blauwe zeedistel	Eryngium maritimum				
Bleek bosvogeltje	Cephalanthera damasonium	R			
Bokkenorchis	Himantoglossum hircinum	R			
Brede orchis	Dactylorhiza majalis majalis	R			
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	R			
Daslook	Allium ursinum				
Dennenorchis	Goodyera repens	R			
Duitse gentiaan	Gentiana germanica	R			
Franjgentiaan	Gentiana ciliata	R			
Geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	R			
Gele helmblom	Pseudofumaria lutea				
Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata	R			
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride	R			
Groensteel	Asplenium viride	R			
Grote keverorchis	Listera ovata	R			
Grote muggenorchis	Gymnadenia conopsea	R			
Gulden sleutelbloem	Primula veris	R			
Harlekijn	Orchis morio	R			
Herfstschroeforchis	Spiranthes spiralis	R			
Hondskruid	Anacamptis pyramidalis	R			
Honingorchis	Herminium monorchis	R			
Jeneverbes	Juniperus communis	R			
Klein glaskruid	Parietaria judaica				
kleine keverorchis	Listera cordata	R			
kleine zonnedauw	Drosera intermedia	R			
klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe	R			
kluwenklokje	Campanula glomerata	R			
koraalwortel	Corallo rhiza trifida	R			
kruisbladgentiaan	Gentiana cruciata	R			
lange ereprijs	Veronica longifolia				
lange zonnedauw	Drosera anglica	R			
mannetjesorchis	Orchis mascula	R			
maretak	Viscum album				
moeraswespenorchis	Epipactis palustris	R			
muurbloem	Erysimum cheiri	R			
parnassia	Parnassia palustris	R			
pijlscheefkelk	Arabis hirsuta sagittata	R			
poppenorchis	Aceras anthropophorum	R			
prachtklokje	Campanula persicifolia				
purperorchis	Orchis purpurea	R			

* Binnen 15 x 15 km

** Binnen 5 x 5 km

Toelichting tabel 2

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Tabel 2: Middelzwaar beschermde soorten: Vervolg		Rode Lijst-2004	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
Vaatplanten					
rapunzelklokje	Campanula rapunculus	R			
rechte driehoeksvaren	Gymnocarpium robertianum	R			
rietorchis	Dactylorhiza majalis praetermissa				
ronde zonnedauw	Drosera rotundifolia	R			
rood bosvogeltje	Cephalanthera rubra	R			
ruig klokje	Campanula trachelium				
schubvaren	Ceterach officinarum	R			
slanke gentiaan	Gentianella amarella	R			
soldaatje	Orchis militaris	R			
spaanse ruiter	Cirsium dissectum	R			
steenanker	Dianthus deltoides	R			
steenbreekvaren	Asplenium trichomanes				
stengelloze sleutelbloem	Primula vulgaris	R			
stengelmvattend havikskruid	Hieracium amplexicaule	R			
stijf hardgras	Catapodium rigidum	R			
tongvaren	Asplenium scolopendrium				
valkruid	Arnica montana	R			
veenmosorchis	Hammarbya paludosa	R			
veldgentiaan	Gentianella campestris	R			
veldsalie	Salvia pratensis	R			
vleeskleurige orchis	Dactylorhiza incarnata	R			
vliegenschors	Ophrys insectifera	R			
vogelnestje	Neottia nidus-avis	R			
voorjaarsadonis	Adonis vernalis				
wantsenorchi	Orchis coriophora	R			
watervleed	Menyanthes trifoliata	R			
weideklokje	Campanula patula	R			
welriekende nachtorchi	Platanthera bifolia	R			
wilde gage	Myrica gale	R			
wilde herfsttijloos	Colchicum autumnale				
wilde kievitsbloem	Fritillaria meleagris	R			
wilde marjolein	Origanum vulgare				
wit bosvogeltje	Cephalanthera longifolia	R			
witte muggenorchis	Pseudorchis albida	R			
zinkviooltje	Viola lutea calaminaria	R			
zomerlokje	Leucjum aestivum	R			
zwartsteel	Asplenium adiantum-nigrum				
Zoogdieren					
Damhert	Dama dama	R			
Edelhert	Cervus elaphus				
Eekhoorn	Sciurus vulgaris				
Grijze zeehond	Halichoerus grypus	R			
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	R			
Steenmarter	Martes foina				
Wild zwijn	Sus scrofa				
* Binnen 15 x 15 km					
** Binnen 5 x 5 km					
Toelichting tabel 2					
-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.					
-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)					

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten		Rode Lijst 2004	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
Bijlage 1A MvB					
Dagvlinders					
bruin dikkopje	Erynnis tages	R			
dwergblauwtje	Cupido minimus	R			
dwergdikkopje	Thymelicus acteon	R			
groot geaderd witje	Aporia crataegi	R			
grote ijsvogelvinder	Limnitis populi	R			
heideblauwtje	Plebejus argus	R			
iepepage	Strymonia w-album	R			
kalkgraslanddikkopje	Spialia sertorius	R			
keizersmantel	Argynnis paphia	R			
klaverblauwtje	Cyaniris semiargus	R			
purperstreepparelmoervlinder	Brenthis ino	R			
rode vuurvinder	Palaeochrysophanus hippothoe	R			
rouwmantel	Nymphalis antiopa	R			
tweekleurig hoerbeestje	Coenonympha arcania	R			
veenbesparelmoervlinder	Bolonia aquilonais	R			
veenhoerbeestje	Coenonympha tullia	R			
veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia	R			
woudparelmoervlinder	Melitaea diamina	R			
zilvervlek	Clossiana euphrosyne	R			
Reptielen en amfibieën					
adder	Vipera berus	R			
hazelworm	Anguis fragilis	R			
ringslang	Natrix natrix	R			
vinpootsalamander	Triturus helveticus	R			
vuursalamander	Salamandra salamandra	R			
Vaatplanten					
groot zee gras	Zostera marina	R			
Vissen					
beekprik	Lampetra planeri	R			
bittervoorn	Rhodeus cericeus	R			
elrits	Phoxinus phoxinus	R			
gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	R			
grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	R			
rivierprik	Lampetra fluviatilis	R			
Zoogdieren					
das	Meles meles				
boomarter	Martes martes	R			
eikelmuis	Elomys quercinus	R			
gewone zeehond	Phoca vitulina	R			
veldspitsmuis	Crocidura leucodon	R			
waterspitsmuis	Neomys fodiens	R			
Bijlage IV Habitatrichtlijn		R			
Dagvlinders					
donker pimperlauwtje	Maculinea nausithous	R			
grote vuurvinder	Lycaena dispar	R			
pimperlauwtje	Maculinea teleius	R			
tijmlauwtje	Maculinea arion	R			
zilverstreephoerbeestje	Coenonympha hero	R			
Kevers					
brede geelrandwaterroofokever	Dytiscus latissimus				
gestreepte waterroofokever	Graphoderus bilineatus				
heldenbok	Cerambyx cerdo				
juchtleerkever	Osmoderma eremita				
Libellen					
bronslibel	Oxygastra curtisii				
gaffellibel	Ophiogomphus cecilia	R			
gevekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	R			
groene glazenmaker	Aeshna viridis	R			
noordse winterjuffer	Sympecma paedisca	R			
oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons	R			
rivierrombout	Stylurus flavipes	R			
sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis	R			
Reptielen en amfibieën					
boomkikker	Hyla arborea	R			
geelbuikvuurpad	Bombina variegata	R			
gladde slang	Coronella austriacus	R			
heikikker	Rana arvalis	R			
kamsalamander	Triturus cristatus	R			
knoflookpad	Pelobates fuscus	R			
muurhagedis	Podarcis muralis	R			
poelkikker	Rana lessonae	R			
rugstreeppad	Bufo calamita				
vroedmeesterpad	Alytes obstetricans	R			
zandhagedis	Lacerta agilis	R			
Tweekleppigen					
bataafse stroommossel	Unio crassus	R			

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten: Vervolg		Rode Lijst 2004	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
Bijlage IV Habitatrichtlijn		R			
Vaatplanten					
drijvende waterweegbree	Luronium natans	R			
groenknolorchis	Liparis loeselii	R			
kruipend moerasscherm	Apium repens	R			
zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis	R			
Vissen					
houting	Conegonus oxyrrhynchus				
steur	Acipenser sturio	R			
Zoogdieren					
baardvleermuis	Myotis mystacinus				
bechstein's vleermuis	Myotis bechsteinii	R			
bever	Castor fiber	R			
bosvleermuis	Nyctalus leisleri				
brandt's vleermuis	Myotis brandtii	R			
bruinvis	Phocoena phocoena	R			
euraziatische lynx	Lynx lynx				
franjesstaart	Myotis nattereri	R			
gewone dolfin	Delphinus delphis				
gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus				
gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus				
grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus	R			
grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum				
hamster	Cricetus cricetus	R			
hazelmuis	Microtus avellanarius	R			
ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus	R			
kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus				
kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros	R			
laatzvlieger	Eptesicus serotinus				
meervleermuis	Myotis dasycneme				
mopsvleermuis	Barbastella barbastellus				
noordse woelmuis	Microtus oeconomus	R			
otter	Lutra lutra	R			
rosse vleermuis	Nyctalus noctula				
ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii				
tuimelaar	Tursiops truncatus	R			
tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus				
vale vleermuis	Myotis myotis	R			
watervleermuis	Myotis daubentonii				
wilde kat	Felis silvestris				
witflankdolfin	Lagenorhynchus acutus				
witsnuitdolfin	Lagenorhynchus albirostris				

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten: Vervolg		Rode Lijst 2004	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
* Binnen 15 x 15 km					
** Binnen 5 x 5 km					
Toelichting tabel 3					
-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.					
-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.					
-Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.					
-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.					
-Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang(zie onder), 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).					
-de uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.					
in wet genoemd belang:					
-onderzoek en onderwijs					
-repopulatie en herintroductie					
-bescherming van flora en fauna					
-veiligheid van het luchtverkeer					
-volksgezondheid of openbare veiligheid					
-dwingende redenen van openbaar belang					
-het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom					
-belangrijke overlast veroorzaakt door dieren					
-uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw					
-bestendig gebruik					
-uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling					